

Noorwegen en Rusland houden gasmarkt nerveus, spotmarkt power blijft hoog

Olie en kolen

De opwaartse druk van de olieprijs is er even af. Het wordt toegeschreven aan het mogelijk vrijgeven van strategische olievoorraden door de VS. Het zorgt voor wat verlichting maar, zoals eerder gezegd, is het effect tijdelijk en beperkt. Zelfs als de voorraden daadwerkelijk vrij worden gegeven. Wat ook een rol speelt is de overweging van de FED om de rente te verhogen. Het zou de dollar sterker maken en de vraag naar olie dempen. De markt lijkt nu in ieder geval even zijwaarts te bewegen. De balans tussen vraag en aanbod is echter dun. De vraag is hoog en het aanbod beperkt, vandaar het nog steeds hele hoge niveau. Er zijn genoeg analyses te vinden die denken dat een olieprijs van 100 \$/bbl nabij is. Niet onlogische, de vraag neemt wereldwijd immers nog steeds toe. De prijs voor Brent olie sloot gisteren op 82 \$/bbl, iets lager dan een week geleden.

De kolenmarkt is wat zijwaarts aan het bewegen, mede omdat China een cap op de kolenprijs heeft gezet. Reacties op de gasmarkt lijken op dit moment uit te blijven en dat is opvallend. Eerder leken deze twee markten sterk aan elkaar gekoppeld. Maar het kan natuurlijk in de aanloop naar kouder weer, dat we hier in Europa verwachten, altijd nog komen. Voorlopig is de kolenmarkt ietwat dalende, waarbij Dec-21 sloot op 124 \$/ton en Cal22 op 103.5 \$/ton.

Gas

Het extra gas uit Rusland gaat naar de storages waarin Gazprom zelf participeert. De aanvoer is goed, maar er is ook een flinke vraag de andere kant op. En netto komt er dan minder deze kant op. Het maakt de markt zenuwachtig, met als gevolg dat die telkens omhoog neigt. Het koude weer dat er zeer waarschijnlijk vanaf volgende week aankomt, speelt hierbij zeker ook een rol. En dat de baas van Wit-Rusland (Lukashenko) vorige week dreigde met het knijpen van de gasdoorvoer van Rusland naar West-Europa, helpt ook niet bepaald. Hij is verbolgen over de bemoeizucht van Europa en het Westen met zijn land. Rusland heeft het inmiddels gesust door te melden dat de aanvoer via Wit-Rusland niet zou worden beperkt. Het is duidelijk wie de lakens uitdeelt.

Interessant is verder nog de backwardation (als de toekomstige prijs hoger is dan de spotprijs) aan de voorkant van de curve tot en met Q1-23. Al is die te verklaren met de ontwikkelingen in deze winter. Interessanter nog is de curve vanaf daar, waar een fors opgelopen spread tussen Cal24, Cal25 en Cal26 te zien is. De spread tussen Cal24 en Cal25 is zelfs meer dan 3.00 €/MWh. De aanleiding is dan wel de sterke backwardation aan de voorkant, het effect op deze jaren lijkt te groot en zou minder moeten zijn. De vraag naar gas neemt natuurlijk toe. Het effect van het uitzetten van kerncentrales en kolencentrales in Duitsland en het uitzetten van kolencentrales in andere landen moet gecompenseerd worden met duurzame opwekking. De grote vraag is of die compensatie genoeg is. Zeker in het licht van de huidige ontwikkelingen in de gasmarkt.

Emissies

Het lijkt haast een vuistregel. Op het moment dat je denkt dat de CO2-prijs tussen de bandbreedte van 55 a 65 €/ton blijft bewegen, breekt de prijs aan een kant uit. En dat is doorgaans, net als nu, de bovenkant. Gisteren ging de CO2-prijs naar 65.93 €/ton. Na settlement ging het nog verder en was de laatste trade op 66.74 €/MWh. Een significante stijging. Een heel duidelijke reden is er niet. De meest waarschijnlijke reden is de kou van volgende week, met een hogere energievraag en vraag naar CO2-certificaten voor de korte termijn als gevolg. Met de klimaatop in Glasgow heeft het waarschijnlijk niets te maken, daar zijn geen enorm indrukwekkende afspraken gemaakt. Op lange termijn is de CO2-prijs wel bullish door Europees beleid. De vraag blijft telkens wanneer een stijging inzet. In elk geval ging de markt vandaag nog verder omhoog door 67 €/ton heen.

OUTLOOK

Gas

Bullish

Storing in het Noorse gasnet zorgde voor spanning eind vorige week. De grote storing is opgelost, alleen nu is er weer een andere storing die tot donderdag aanhoudt. Deze week is het nog flink boven normaal, maar volgende week wordt het waarschijnlijk flink kouder. Dat zorgde gisteren voor een flink hoge opening. Koud weer is nog steeds een hoog risico. Niet zozeer voor nu, maar vooral in het tweede deel van de winter, Q1-22. Gisteren was bovendien een capaciteitsveiling en bleek dat Gazprom geen capaciteit op Mallnow heeft geboekt voor Dec-21. Wat er nu via Polen binnenkomt, komt dus niet in Dec-21. In elk geval niet via dit punt. Dat betekent voornamelijk 300 GWh/dag minder. Rusland lijkt de druk hoog te willen houden om het uiteindelijk via Nord Stream 2 te willen leveren. Dec21 sloot gisteren op 80.75 €/MWh, wat op dit moment de bovenkant van de markt lijkt. Na settlement ging het daar nog even doorheen. Q1-22 sloot op 78.30 €/MWh. Ook die prijs ging nog verder omhoog na settlement.

Gisteren had de stijging, anders dan vorige week, ook invloed op de rest van de curve. Q2-22 ging 0.825 €/MWh omhoog. Aan de achterkant sloot Cal24 nog 0.275 €/MWh hoger. De gestegen CO2-prijs speelt waarschijnlijk ook een rol.

Power

Bullish

De situatie op de powermarkt is niet sterk veranderd. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door de bijna afwezigheid van wind. Dat houdt de prijzen op een erg hoog niveau. In Nederland, Duitsland, België en Frankrijk sloot de base maandag op 228 €/MWh. De peak sloot op 271.6 €/MWh. Voor vandaag was dat niet veel anders. Geen records, maar hoog genoeg om te beseffen dat de hoge prijzen zich door de hele winter heen lijken te handhaven. In het VK moest men gisteren zelfs wat kolencentrales bijschakelen om aan de vraag te kunnen voldoen rond 18.00. De prijzen liepen daar intraday op tot boven 2000 €/MWh. Voor morgen ziet het er iets minder bullish uit. In de avond zou de wind wat aan moeten gaan trekken richting het langjarig gemiddelde. Vanmorgen handelde de base in Nederland rond 181 €/MWh.

De stijgende gasprijzen hadden uiteraard een bullish effect op de powercurve. Dec-21 ging naar 184 €/MWh. Q1-22 steeg naar 180 €/MWh. Maar ook de rest van de curve steeg. Deels in dezelfde mate als de gascurve. Opvallend was daarbij wel dat Cal24 onveranderd bleef. Naast de stijgende gascurve steeg ook de CO2-prijs. Die heeft misschien op dit moment niet een heel groot effect, maar het steunt de markt zeker.